

Dönem : 3
Toplantı : 4

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 883

İzmir Milletvekili Burhanettin Asutay ile Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/745)

Millet Meclisi Başkanlığına

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması hususundaki gerekçe ve kanun teklifi ilişikte sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımla arz ederim.

İzmir Milletvekili
B. Asutay

Hatay
H. Özkan

GEREKÇE

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncü maddesinin son fıkrasındaki «Aynı işveren tarafından, her ne nam ile olursa olsun, başka başka hizmetlerin karşılığını teşkil etmeksizin yapılan ödemeler, muhtelif ücret ödemesi sayılmaz.» deyimini tatbikatta bâzı haksızlıklar tevliyetmektedir.

Meselâ; aylık ücret göstergesi 7/1 tutarı 2 450 lira, emeklilik intibakı 10/2 tutarı 1610 lira olup (% 8) i 128,80 lira, medenî durumu evli çocuksuz bir kimseyi normal mesaisinin dışında bir saat fazla çalıştırdığımız takdirde bu çalışmasına karşılık vereceğiniz bir saatlik ücret 13 liradır. Ama bu 13 lirayı ödeyebilmek için tahakkuk safhasına gelince durum görüldüğü gibi olmayıp tamamen aksine 13 lira Gelir Vergisi olarak kayboluyor ve üstelik yanı sıra da 460 kuruş daha istirdat gerekmektedir.

Örneğin; 193 sayılı Kanunun 104 ncü maddesinin sözü geçen fıkrasını uygulamak suretiyle, aylık ücretinden kesilen vergi tenzil edildiğinde 17,50 lira daha vergi doğar. Vergi farkı olarak bulunan 17,50 liradan istihkakı olan 13 lira tenzil edildiğinde 450 kuruş vergi borcu ile 10 kuruş Damga Resmi ki cem'an 460 kuruşun istirdadı gerekir. Bir kimseyi hem fazla çalıştıracak, hem ücret ödemeyecek ve hem de üstelik mükâfat yerine mücazatlandırılmak suretiyle 460 kuruş üstelik isteyeceksiniz. Bu durum ne mantık ve ne de adalet kuralları ile bağdaştırma imkânı içerisine almamamıştır. Bu münasebetledir ki, tatbikatta hatalarını daha değişik birkaç örnekle de gösterebileceğimiz şeklin düzeltilmesi hususunda mezkûr kanunda değişiklik yapılması öngörülmüştür.

Maliye Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Maliye Komisyonu
Esas No. : 2/745
Karar No. : 7

9 . 1 . 1973

Yüksek Başkanlığa

Izmir Milletvekili Burhanettin Asutay ile Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncu maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında kanun teklifi, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Gerekçede arz olunan hususlar, Komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Yalnız bu hükmün, bütün kamu personeline de teşmili Komisyonumuzca temenni edilmiştir.

Kabul edilen mezkûr teklifin havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Maliye Komisyonu Başkanı
Muğla
A. Buldanlı

Sözcü
Tunceli
K. Aral

Trabzon
N. Çakıroğlu
İmzada bulunamadı.

Adana
A. R. Güllüoğlu
İmzada bulunamadı.

Amasya
S. Aygün

Ankara
A. S. Hıçerimez

Hatay
T. Köseoğlu

İstanbul
M. F. Güngör

İstanbul
H. Dolun

Kayseri
H. Nakiboğlu
İmzada bulunamadı.

Nevşehir
E. Kıratlıoğlu
İmzada bulunamadı.

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 2/745
Karar No. : 246

10 . 5 . 1973

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan (Izmir Milletvekili Burhanettin Asutay ile Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncu maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında kanun teklifi, teklif sahiplerinin ve Maliye Bakanlığı temsilcisinin de hazır bulunduğu toplantıda incelendi ve görüşüldü :

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncu maddesinin (484 ve 980 sayılı kanunlarla değişik) (B) bendinin son fıkrasındaki «Aynı işveren tarafından her ne nam ile olursa olsun, başka başka hizmetlerin karşılığını teşkil etmeksizin yapılan ödemeler, muhtelif ücret ödemesi sayılmaz» hükmü karşısında çalıştırılan personelin aylığı ile fazla çalışma ücreti birleştirilerek tahakkuk yapıldığından şöyle bir durumla karşılaşmış oluyoruz.

Örneğin, fazla çalışma ücreti saat başına 13 lira ödenen bir personele bir meblâğ ödenirken isabet eden Gelir Vergisi 17,50 lira ve Damga Resmi 10 kuruş, toplam olarak 17,60 liralık bir vergi yükü doğmaktadır. Fazla çalışma ücretinden bu miktarı düşersek ödeme yapmamız gereken personelden 4,60 liralık bir meblâğı da geri istemek zorunda kalacağız.

Bu hal devam ettiği sürece fazla çalışan personelden beklenen fayda ve işverimliği sağlanamayacağı gibi vergi hukukunun adalet prensibine aykırı düşeceği bir gerçektir.

İşte bütün bu aksaklıkları giderici, fazla çalışmadan elde edilecek maksadı daha iyi temin eden ve vergi adaletini sağlayan bu kanun teklifi Komisyonumuzca da olumlu karşılanmış ve madde-lerin müzakeresine geçilmiştir.

Verilen önerge ile 1 nci madde 2 ayrı fıkra halinde istihkak sahiplerinin lehine bir süpleks kazandıracak şekilde yeniden tedvin edilerek kabul edilmiştir.

Teklifin yürütme ile ilgili 2 nci maddesi, aynı önerge ile, ödenecek ücretlerin günlük, haftalık ve aylık olabileceği sebebiyle yürürlük tarihinin kanunun yayımını takibeden ay başından itibaren yürürlüğe gireceği şekilde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Teklifin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Vergi adaletsizliğini bir an önce ortadan kaldıran bu teklifin Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi ayrıca kararlaştırılmıştır.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkanvekili
Niğde
N. Çerezci

Sözcü
Ankara
M. K. Yılmaz

Kâtip
Çorum
Söz hakkım mahfuzdur.
A. Topçubaşı

Adana
S. Kılıç

Çorum
A. Güler

Edirne
İ. Ertem

Eskişehir
İ. Anı

Eskişehir
S. Öztürk

Isparta
A. İ. Balım

İstanbul
O. C. Fersoy

İzmir
K. Önder

Kayseri
V. Â. Özkan

Niğde
H. A. Kavurmacıoğlu
İmzada bulunamadı.

Samsun
H. Özalp
İmzada bulunamadı.

İZMİR MİLLETVEKİLİ BURHANETTİN
ASUTAY İLE HATAY MİLLETVEKİLİ
HÜSNÜ ÖZKAN'IN TEKLİFİ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması hakkında Kanun

MADDE 1. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncü maddesinin son fıkrasındaki «Aynı işveren tarafından, her ne nam ile olursa olsun, başka başka hizmetlerin karşılığını teşkil etmeksizin yapılan ödemeler, muhtelif ücret ödemesi sayılmaz» hükmü kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

BÜTÇE PLAN KOMİSYONUNUN
DEĞİŞTİRİŞİ

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncü maddesinin sonuna iki fıkra eklenmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 104 ncü maddesinin sonuna aşağıdaki iki fıkra eklenmiştir :

«Kanunlarına ve bunlara dayanılarak çıkarılan tüzük, kararname ve yönetmeliklere uygun bulunmak kaydıyla, fazla çalışma karşılığı yapılan ödemeler muhtelif ücret ödemesi sayılır.»

«Muhtelif ücret ödemelerinde uygulanacak Gelir Vergisi nispeti % 25'ten aşağı olamaz. İstihkak sahipleri, bu ödemelerin asıl ücretleriyle birleştirilerek vergilendirilmesini isteyebilir.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihini izleyen ayın başında yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Teklifin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.